Johto /AAJ

Julkinen

Diaarinumero [Dnro]

9.5.2025

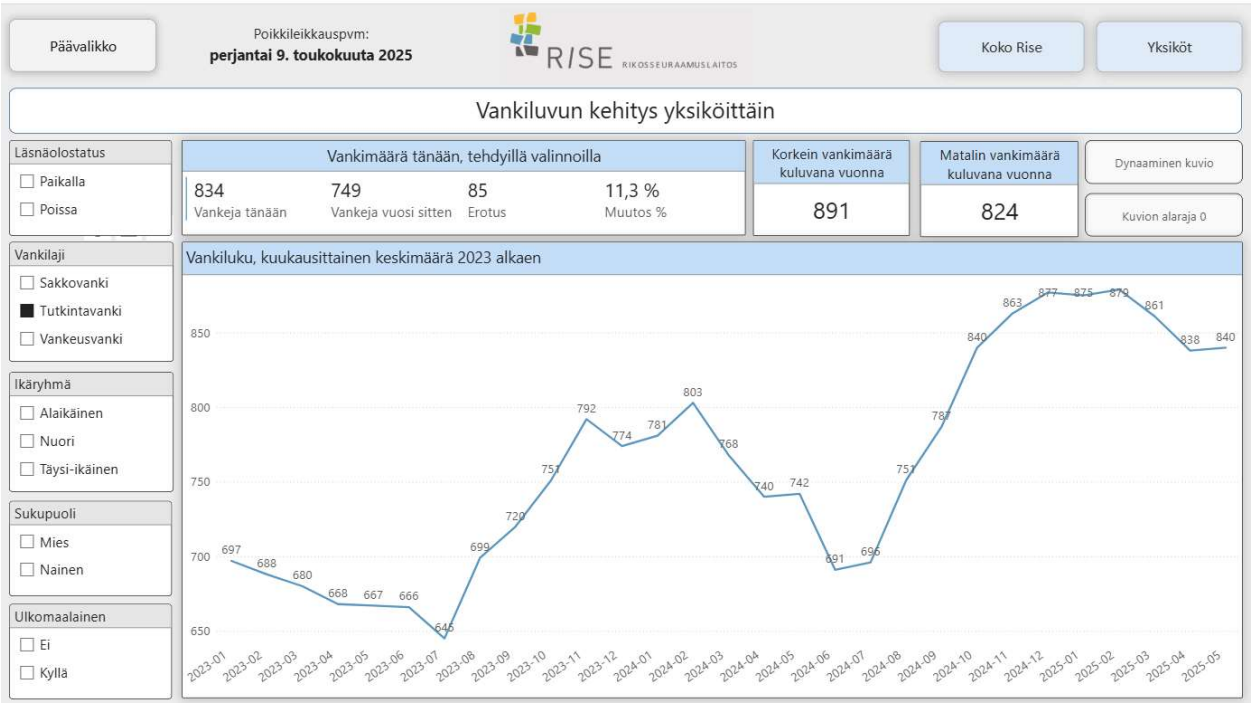
Lisäselvitys lakivaliokunnan kuulemisessa 6.5.2025 esiin nousseisiin asioihin liittyen

1. Tutkintavankien määrän kehitys

Tutkintavankien määrän kasvusta johtuen tilanne etenkin Etelä-Suomen tutkintavankiloissa on vaikea. Tutkintavankipaikkojen suhteellista osuutta tulisi kasvattaa, mutta se ei ole mahdollista, koska kaikki vankipaikat ovat täynnä. Ylipaikoilla on tällä hetkellä yli 500 vankia.

Rikosseuraamuslaitoksen raportointijärjestelmästä ei saa tietoa siitä, minkä rikoksen johdosta henkilö on vangittuna.

Kuvio 1.: tutkintavankien määrä

Kuvio 2.: ulkomaalaisten tutkintavankien määrä

2. Mahdolliset lainsäädäntömuutokset kustannusten vähentämiseksi

Rikosseuraamuslaitoksessa on tehty monenlaisia säästötoimia ja sen lisäksi tunnistettu prosesseja, joita sujuvoittamalla olisi mahdollista saada säästöä ja myös kohdentaa resursseja nykyistä tarkoituksenmukaisemmin. Rikosseuraamuslaitoksessa tehdään joka päivä suuri määrä erilaisia hallintopäätöksiä. Jos päätöksentekoprosesseja niihin sisältyvine arviointi-, suunnittelu- ja kirjaamisvelvollisuuksineen voitaisiin keventää, se mahdollistaisi resurssien kohdentamisen muuhun, tuottavampaan työhön.

Sakon muuntorangaistuksesta luopuminen ja / tai sen korvaaminen sopimushoidolla vähentäisi työmäärää koko rikosprosessiketjussa. Pelkkää muuntorangaistusta suorittavat henkilöt ovat pääsääntöisesti erittäin huonokuntoisia ja he tarvitsevat terveydenhuollon palveluita kattavasti. Sen sijaan he eivät tarvitse suljetun vankilan turvatasoa. Vaikka muuntorangaistusta suorittavat voidaankin edellytysten täyttyessä sijoittaa vankeusaikana päihdehoitoon vankilan ulkopuolelle, samaan tulokseen voitaisiin päästä paljon vähemmin kustannuksin. Muuntorangaistuksesta luopuminen vähentäisi päivittäistä vankilukua kymmenillä. Jos käyttöön otettaisiin sopimushoitomalli, sitä voitaisiin hyödyntää myös niissä tilanteissa, joissa henkilö ei sovellu yhdyskuntapalveluun päihdeongelmansa vuoksi.

Yhdyskuntaseuraamusten käytön laajentaminen ja niiden sisällön uudistaminen mahdollistaisi kustannustehokkaamman täytäntöönpanon ilman, että rikosvastuun toteutuminen vaarantuisi. Rikosseuraamuslaitoksen näkemyksen mukaan syyttäjälaitoksessa ja tuomioistuimissa olisi hyvä

asiantuntemus käyttää yhdyskuntaseuraamuksia nykyistä enemmän ja laajemmin, jos se olisi mahdollista. Esimerkiksi valvontarangaistuksen käytön laajentamista olisi syytä harkita.

3. Työhyvinvointitilanne Rikosseuraamuslaitoksessa

Vankimäärän kasvu ja siihen liittyvä väkivallan ja uhkaavan käytöksen lisääntyminen vankiyhteisössä on lisännyt henkilökunnan työmäärää huomattavasti, minkä vuoksi henkilökunta on väsynyttä. Samaan aikaan Rikosseuraamuslaitoksen henkilöstön työhyvinvointi on viimeisimmän Valtion henkilöstötutkimuksen mukaan parantunut hieman kaikilla keskeisillä indekseillä. Merkittävin parannus on tapahtunut johtamisen, työhyvinvoinnin ja sisäisen työnantajakuvan arvioissa. Sairauspoissaolojen määrää on saatu vuoden 2024 aikana vähennettyä edelleen. Huomattava muutos tapahtui erityisesti lyhyiden sairauspoissaolojen %-osuudessa. Keskeisillä mittareilla mitaten työhyvinvointi parani edellisestä vuodesta. Työterveyshuollon kustannukset ovat vuoden 2024 aikana nousseet.

Arola-Järvi
Anna
913206735

Digitaalinen
allekirjoittaja: Arola-Järvi
Anna 913206735
Päiväys: 2025.05.09
14:04:11 +03'00'